

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 listopada 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że M. M. jako pracownik u płatnika składek (...) M. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 3 kwietnia 2018 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeprowadził postępowanie kontrolne w zakresie zgłoszenia M. M. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) M. K. z siedzibą w R. przy ul. (...).

M. M. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik od dnia 3 kwietnia 2018 roku na podstawie pisemnej umowy o pracę zawartej w dniu 3 kwietnia 2018 roku na stanowisku manager na pełen etat z wynagrodzeniem 3.000 zł. Począwszy od dnia 15 maja 2018 roku M. M. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Organ rentowy stwierdził, że zatrudnienie M. M. na ww. stanowisku budzi wątpliwości z uwagi na brak posiadania przez nią stosownego doświadczenia. W oświadczeniach osób przesłuchiowanych w toku postępowania kontrolnego pojawiły się również rozbieżności dotyczące obowiązków wykonywanych przez poszczególnych pracowników przed przyjęciem do pracy M. M.. W ocenie ZUS zgłoszenie M. M. do ubezpieczeń podyktowane było uzyskaniem – po krótkotrwałym okresie od zgłoszenia – zasiłku chorobowego i następnie macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego. W ocenie organu rentowego M. K. nie uprawdopodobnił, że M. M. faktycznie wykonywała pracę w jego firmie na stanowisku managera, ponieważ nie zostały przedstawione żadne dokumenty podpisane przez ubezpieczoną. Doszło wprawdzie do zawarcia formalnej umowy o pracę, jednak płatnik nie wykazał gospodarczej potrzeby zatrudnienia M. M. jako pracownika z wynagrodzeniem 3.000 zł.

Wobec tego na podstawie art. 58 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy, organ rentowy stwierdził, że umowa o pracę zawarta między (...) M. K., a ubezpieczoną, jako zawarta w celu obejścia przepisów prawa, jest nieważna, a zatem z tytułu zawartej umowy o pracę M. M. nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 3 kwietnia 2018 roku.

/decyzja – k. 1 – 8 akt ZUS/

M. K. reprezentowany przez pełnomocnika - radcę prawnego w dniu 13 grudnia 2018 r. złożył odwołanie od w/ w decyzji organu rentowego i wniósł o jej zmianę poprzez uznanie, że ubezpieczona M. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 3 kwietnia 2018 roku. Skarżący podniósł, iż decyzję o zatrudnieniu dodatkowego pracownika, który będzie zajmował się rozliczeniem klientów tj. pełnił funkcję managera, płatnik podjął, po odbyciu rozmowy kwalifikacyjnej z ubezpieczoną. Do zadań ubezpieczonej należało zarządzanie zasobami pieniężnymi firmy, m.in. przyjmowanie i odbieranie płatności, a ponieważ dzienny obrót gotówką sięga 500.000 zł ubezpieczona nie mogła być zbyt obciążona innymi zadaniami. M. M. była widywana w siedzibie pracodawcy, zarówno przez innych pracowników, jak i kontrahentów. Celem uniknięcia pomyłek, w początkowym okresie pracy M. M. nie podpisywała dokumentów, a jedynie uczyła się prawidłowo je sporządzać. Nadto pracodawca wystawia niewiele faktur, a profil w systemie komputerowym przypisany jest do jego osoby. Skarżący podniósł, że ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie tożsame z wynagrodzeniem A. L., który przed jej zatrudnieniem i po jej odejściu na zwolnienie lekarskie realizował taki sam zakres obowiązków. Odnośnie zwolnienia chorobowego skarżący wskazał, że ubezpieczona kierowała się chęcią ochrony zdrowia płodu, z uwagi na to, że u dziecka ubezpieczonej zdiagnozowano ryzyko występowania zespołu (...). W dniu 28 maja 2018 roku ubezpieczona przeszła inwazyjny zabieg prenatalny. Dopiero w listopadzie 2013 roku wykluczono ryzyko trisomii płodu. Wniósł także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17 zł tytułem uiszczonej opłaty od pełnomocnictwa.

/odwołanie – k. 3 – 10/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 52 – 53/

Na rozprawie w dniu 8 lutego 2019 r ubezpieczona przyłączyła się do odwołania.

/e - prot. 00:02:27/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. M. posiada wykształcenie średnie.

/zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, świadectwo ukończenia szkoły k.82 /

M. M. posiada następujące doświadczenie zawodowe:

- od 10 marca do 3 września 2014 roku odbywała staż na stanowisku opiekunki dziecięcej w Centrum (...) w K.,
- od 16 marca do 16 września 2015 roku odbywała staż na stanowisku pomocy nauczyciela w Punkcie Przedszkolnym (...) w K.,
- od 17 września 2015 roku do 18 marca 2016 roku zatrudniona była na stanowisku pomocy nauczyciela w Punkcie Przedszkolnym (...) w K.,
- od 20 czerwca do 18 listopada 2016 roku odbyła staż na stanowisku pracownik biurowy w Punkcie Przedszkolnym (...) w K.,
- od 19 listopada 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku zatrudniona była na stanowisku pracownik biurowy w Centrum Dziecięcego (...) Fabryka (...),
- od 3 lipca 2017 roku na podstawie umowy zlecenia wykonywała obowiązki pomocy nauczyciela oraz polegające na obsłudze i przedstawianiu ofert dla klientów Punktu Przedszkolnego (...) w K.

/CV – k. 82, k. 25 akt ZUS-27, kwestionariusz osobowy k. 29-31 akt ZUS, zaświadczenie k. 90, świadectwo pracy k.91-95, umowa zlecenia k. 96-97 /

M. K. prowadzi działalność kurierską pod nazwą (...) M. K.. Siedziba firmy znajduje się w R., gdzie przyjmowane są paczki, które następnie są adresowane i dostarczane przez firmę (...) do odbiorców w Polsce i poza jej granicami.

/zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:02:58 w zw. z 01:49:07 – płyta CD k. 103/

Na stanowisku kierownika biura zatrudniony jest A. L.. Zajmuje się opisywaniem paczek, korespondencją, wypłatami za paczki za pobraniem. Pracował m.in. na kasie.

/zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:54:37– płyta CD k. 103/

Związek (...) rozpoczął się przed zatrudnieniem ubezpieczonej u M. K.. Zatrudniając ubezpieczoną płatnik wiedział, że jest ona w ciąży. Nie zgłaszała ona wówczas dolegliwości. Przed marcem 2018 roku planowany był zabieg operacyjny u M. K.. Płatnik chciał wprowadzić M. M. w funkcjonowanie firmy oraz odciążyć A. L. w jego obowiązkach, zwłaszcza w związku z planowaną nieobecnością M. K. z uwagi na konieczność rekonwalescencji. Operacja wnioskodawcy zbiegła się w czasie rozpoczęciem sezonu.

/zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:02:58 – 00:22:51, 00:35:08 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, zeznania ubezpieczonej M. M. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:43:32 w zw. z 01:57:15– płyta CD k. 103/

M. M. została zatrudniona w FIRMIE USŁUGOWEJ (...) M. K. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 3 kwietnia 2018 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku menedżera z wynagrodzeniem 3.000 zł brutto. Jako pracodawca umowę podpisał M. K..

/umowa k.98, karta wynagrodzeń k. 82, listy płac k.82, k.43-71 akt ZUS/

M. M. przeszła szkolenie wstępne z zakresu BHP i została dopuszczona do wykonywania pracy menedżera. Na karcie szkolenia BHP brak było podpisu ubezpieczonej w zakresie szkolenia ogólnego. Szkolenie stanowiskowe przeprowadził płatnik w dniu 4 kwietnia 2018 r

/karta szkolenia k. 82, k. 33-35 akt ZUS, zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:09:33 w zw. z 01:49:07 – płyta CD k. 103 /

Ubezpieczona od dnia 3 kwietnia 2018 roku posiadała pełnomocnictwo od pracodawcy do wystawiania faktur oraz zarządzania zasobami pieniężnymi firmy.

/pełnomocnictwo k. 82, k. 37 akt ZUS/

Według zaświadczenia lekarskiego z 18 kwietnia 2018 roku u M. M. brak było przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy menedżera w (...) M. K..

/zaświadczenie lekarskie k. 82, zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:09:33 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103 /

Ubezpieczona, tak samo jak inni pracownicy, podpisywała listy obecności.

/listy obecności k.82, k.39-41 akt ZUS, zeznania świadka M. P. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:14:38 /

W ramach swoich obowiązków ubezpieczona pracowała w kasie – zajmowała się rozliczaniem klientów, tj. wypłacaniem pieniędzy za paczki wysyłane za pobraniem oraz przyjmowaniem płatności za paczki nadawane. Pobrane i wypłacane kwoty wpisywała do zeszytu. Nie zajmowała się przyjmowaniem paczek. Ponadto M. M. organizowała również wypłaty, które M. P. roznosił po halach C.H. P., wydawała pracownikom pieniądze potrzebne na paliwo i rozliczała wydatki tego rodzaju. Odbiór gotówki nie był kwitowany przez kurierów. Po przyjściu do pracy przeliczała pieniądze, wpisywała kwotę do zeszytu, pan L. wgrywał raport, drukował dokumenty z programu, a ubezpieczona rozkładała pieniądze do poszczególnych paczek. Następnie czekała na klientów. Na koniec dnia zliczała stan kasy.

/zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:09:33 – 00:23:14– w zw. z 01:49:07 płyta CD k. 103, zeznania ubezpieczonej M. M. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:43:32 w zw. z 01:57:15– płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka M. P. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:14:38– płyta CD k. 103, zeznania świadka K. M. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:26:11 płyta CD k. 103, zeznania świadka W. B. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:42:33 płyta CD k. 103/

W firmie (...) stan kasy w danym dniu zapisywany był w zeszycie z podpisem osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie płatności. Osoba, która przeliczała stan kasy podpisywała się pod kwotą. W dniu 2 kwietnia 2018 roku stan kasy potwierdził podpisem A. L.. Od dnia 3 kwietnia 2018 roku do 13 maja 2018 roku podpisy pod stanem kasy składała M. M.. Od dnia 14 maja 2018 roku ponownie A. L. podpisywał podsumowanie stanu kasy. Stan kasy w tym okresie wynosił od kilku do ponad pięciuset tysięcy – przeważnie wynosił ponad 100.000 zł. Pieniądze składowane były w sejfie, do którego kod jest uniwersalny, a nadto sejf jest cały czas otwarty.

/kserokopia zeszytów k. 12-41, zeszyty – k. 98, zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:23:14, 00:40:48 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, zeznania ubezpieczonej M. M. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:43:32 w zw. z 01:57:15– płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka T. M. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:35:53 płyta CD k. 103/

Ubezpieczona swoje obowiązki wykonywała w godzinach od 8.00 do 16.00 w siedzibie firmy w R., dokąd dojeżdżała z K. pożyczając samochód od M. K.. Od czerwca mieszkała wraz z M. K.. Ubezpieczona była widywana i obsługiwana przez klientów firmy w różnych porach dnia.

/zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:09:33 w zw. z 01:49:07 płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka T. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:08:16– płyta CD k. 103, zeznania świadka M. P. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:14:38 – płyta CD k. 103, zeznania świadka O. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:22:32 – płyta CD k. 103, zeznania świadka K. M. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:26:11 płyta CD k. 103, zeznania świadka A. K. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:30:53 płyta CD k. 103, zeznania świadka T. M. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:35:53 płyta CD k. 103, zeznania świadka W. B. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:42:33 płyta CD k. 103 /

Ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie w gotówce, tak samo jak pozostali pracownicy. Kwitowała odbiór wynagrodzenia na listach płac.

/ zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44– w zw. z 01:49:07 płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka M. P. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:14:38 płyta CD k. 103, kserokopie listy płac- k.43 – 71 akt ZUS /

Od 23 marca do dnia 30 kwietnia 2018 roku M. K. przebywał na zwolnieniu lekarskim. W okresie zwolnienia przywoził do firmy pieniądze z banku. W okresie nieobecności M. K. w firmie bieżące sprawy nadzorował A. L., który nadto wdrażał M. M. do pracy. W kwietniu 2018 roku przez pierwszy tydzień pracy ubezpieczonej czynił to również M. K.. Zeszyt z rozliczeniami przywożony był przez ubezpieczoną do domu M. K., który kontrolował wówczas poprawność zapisów. Sposób zapisywania kwot w zeszycie był przeciwiczony z ubezpieczoną przez M. K. zanim podjęła pracę.

/ zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44, 00:40:48 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, zeznania ubezpieczonej M. M. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:43:32 w zw. z 01:57:15– płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka T. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:08:16– płyta CD k. 103 /

Polecenia w firmie ubezpieczonej wydawał M. K.. Pod jego nieobecność czynności nadzorcze sprawował A. L..

/zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103/

Ubezpieczonej nie był przedstawiany na piśmie zakres obowiązków.

/ zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44, 00:35:08w zw. z 01:49:07 – płyta CD k. 103 /

Z żadnym z pracowników nie była zawarta umowa o odpowiedzialności za mienie powierzone. Żaden z pracowników nie posiadał indywidualnego loginu do systemu komputerowego firmy. Stan finansów firmy ustalany był na podstawie zeszytu oraz danych w komputerze firmy. Z dostępu do komputera firmowego korzystał M. K. i A. L..

/ zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, zeznania ubezpieczonej M. M. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:43:32 w zw. z 01:57:15– płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103/

Wnioskodawczyni podejmując pracę w firmie płatnika składek była w ciąży. Ostatnią miesięczkę miała 8 lutego 2018 roku. Badanie USG wykonane 7 maja 2018 roku stwierdziło 12-tygodniową ciążę oraz podwyższone ryzyko

występowania zespołu (...) u dziecka. W dniu 28 maja 2018 roku u M. M. wykonano amniopunkcję. Badanie nie wykluczyło występowania u płodu innych niż zespół (...) wad rozwojowych. Ubezpieczona poddawała się kolejnym badaniom celem ustalenia, czy u dziecka nie występują inne wady płodu. Na miesiąc przed porodem planowanym na listopad 2018 roku ubezpieczonej zalecano badania w Zakładzie (...).

/dokumentacja medyczna – k. 42- 50/

W dniu 7 listopada 2018 roku M. M. urodziła dziecko, którego ojcem jest M. K..

/kopia aktu urodzenia k. 82/

Od 15 maja 2018 roku do 6 listopada 2018 roku ubezpieczona korzystała ze zwolnienia lekarskiego, zaś od 7 listopada 2018 roku przebywa na urlopie macierzyńskim.

/wykaz osób zatrudnionych – k.80/

Po zaprzestaniu wykonywania obowiązków pracowniczych przez ubezpieczoną M. K. w dniu 26 lipca 2018 roku zatrudnił T. G. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze etatu na stanowisku kuriera, zaś w dniu 1 września 2018 roku B. S. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/8 etatu na stanowisku pracownika biurowego. Zadaniem B. S. była obsługa kasy w godzinach 8-10. Gdy ubezpieczona zaczęła korzystać ze zwolnienia lekarskiego kasę ponownie obsługiwał A. L..

/wykaz osób zatrudnionych – k.80, zeznania płatnika M. K. z dnia 8 lutego 2019 roku 00:14:44, 00:23:14 w zw. z 01:49:07– płyta CD k. 103, zeznania świadka A. L. z dnia 8 lutego 2019 roku - 00:54:37 płyta CD k. 103, zeznania świadka T. K. z dnia 8 lutego 2019 roku, 01:08:16– płyta CD k. 103, zeznania świadka M. P. z dnia 8 lutego 2019 roku 01:14:38, zeznania świadka A. K. z dnia 8 lutego 2019 roku - 01:30:53 płyta CD k. 103, umowy – zał. k. 98 /

Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej Firma Usługowa (...) M. K. osiągnęła w 2018 roku dochód w wysokości 256.616, 46 zł. W kwietniu dochód wyniósł 12.483, 38 zł, w maju 40.899, 13 zł, w czerwcu 18.667, 84 zł, w lipcu 15. 564, 28 zł.

/podsumowanie księgi przychodów i rozchodów – k. 81, bilans z księgi k. 89-97 akt ZUS/

Pracodawca oprócz ubezpieczonej zatrudniał następujących pracowników:

- T. K. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 12 grudnia 2012 roku w pełnym wymiarze etatu na stanowisku pracownika biurowego z wynagrodzeniem: w 2018 roku – 2100 zł brutto, w 2019 r. – 2250 zł brutto,
- M. P. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 18 maja 2016 roku w pełnym wymiarze etatu na stanowisku kuriera z wynagrodzeniem: w 2018 roku – 2100 zł brutto, w 2019 r. – 2250 zł brutto,
- A. L. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 18 maja 2016 roku w pełnym wymiarze etatu na stanowisku kierownika biura z wynagrodzeniem: w 2018 roku i w 2019 r. – 3000 zł brutto,
- T. G. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 26 lipca 2018 roku w pełnym wymiarze etatu na stanowisku kuriera z wynagrodzeniem: w 2018 roku – 2100 zł brutto, w 2019 r. – 2250 zł brutto,
- B. S. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 1 września 2019 roku w wymiarze 1/8 etatu na stanowisku pracownika biurowego z wynagrodzeniem: w 2018 roku – 263 zł brutto, w 2019 r. – 282 zł brutto,
- W. K. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 12 listopada 2018 roku w pełnym wymiarze etatu na stanowisku pracownika biurowego z wynagrodzeniem: w 2018 roku – 2100 zł brutto, w 2019 r. – 2250 zł brutto,

/zestawienie pracowników – k. 80/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania wnioskodawcy, ubezpieczonej oraz przesłuchanych w sprawie świadków. Zarówno pracownicy firmy kurierskiej, jak i jej klienci zgodnie zeznali, że ubezpieczona wykonywała powierzone jej obowiązki, tj. wypłacała i przyjmowała pieniądze w godzinach 8-16 i codziennie przychodziła do pracy. Okoliczność tę potwierdzają również wpisy w zeszycie stanowiącym podstawę funkcjonowania firmy pod względem zapisu i kontroli codziennych wpływów i wypływów gotówki.

Uwadze Sądu nie uszło, iż ubezpieczonej powierzono bez żadnego doświadczenia stanowisko managera, podczas gdy nadzór nad jej pracą sprawował inny z pracowników A. L.. Z ustaleń Sądu wynika, że ubezpieczona zajmowała się wpłatami i wypłatami – na ręce klientów czy kurierów. Nazwa stanowiska sugeruje szerszy i poważniejszy zakres obowiązków, co nie pozbawia jednak wiarygodności pozostałych dowodów potwierdzających faktyczne wykonywanie obowiązków w powierzonym okresie.

Sąd dał wiarę zeznaniom wyżej wskazanych świadków oraz wnioskodawcy i ubezpieczonej, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez ubezpieczoną w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie. Niekwestionowanym jest, że ośmiu świadków potwierdziło, że ubezpieczona świadczyła pracę na rzecz płatnika – w miejscu, i w godzinach wynikających z umowy o pracę, podlegała też zwierzchnictwu pracodawcy, o czym świadczy okazywanie mu zeszytu z wpłatami oraz podleganie nadzorowi A. L. będącego nieformalnym zastępcą M. K.. Wersję zdarzeń przedstawioną przez ubezpieczoną i płatnika potwierdzili świadkowie, będącymi osobami obcymi dla każdej ze stron, a więc niemające interesu w tym by zeznawać na korzyść, którejkolwiek ze stron. Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż złożone do akt dokumenty nie były kwestionowane przez ZUS, a zeznania płatnika, ubezpieczonej oraz świadków nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w czasie postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Treść osobowych źródeł dowodowych znalazła potwierdzenie w dokumentach w postaci dokumentacji osobowo-płacowej oraz w załączonych zeszytach zawierających rozliczenia gotówki z podpisami ubezpieczonej, nadto w pełnomocnictwie udzielonym przez pracodawcę.

Na uwagę zasługuje też okoliczność, że w momencie podejmowania zatrudnienia wnioskodawczyni nie była osobą bezrobotną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego według przeprowadzonej wyżej oceny dowodów zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 w/w ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 22 §1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosownie do treści § 11 art. 22 kp, zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Zaś zgodnie z § 12 art. 22, nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się M. M. zawarła z (...) M. K. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej.

Jednakże ważność tej umowy została przez organ rentowy zakwestionowana. Należało zatem ustalić, czy strony w istocie nawiązały współpracę, na jakiej podstawie oraz czy doszło do rzeczywistego świadczenia pracy w ramach pracowniczego podporządkowania.

Należy przypomnieć, że stosownie do treści art. 58 §1 kc, czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Zaś w myśl § 2 w/w przepisu, nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejścia przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej powiedziane - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż zachowanie ubezpieczonej zostało zakwalifikowane jako zgodne z prawem. W tym miejscu należy rozważyć, czy zachowanie to nie narusza zasad współzycia społecznego, gdyż zgodnie z w/w art. 58 § 2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W wyroku z dnia 18 października 2005 roku (sygn. akt II UK 43/05, opubl. OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 15 – 16, poz. 251) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia (np. urodzeniem dziecka i

niezdolność do pracy w okresie ciąży) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

W niniejszej sprawie ubezpieczona w istocie zawarła kwestionowaną umowę o pracę już będąc w ciąży, o czym pracodawca widział, jednak świadczyła faktycznie pracę i dopiero wtedy, gdy okazało się, że zdrowie dziecka jest zagrożone (u płodu podejrzewano występowanie zespołu (...)) a następnie problemy kardiologiczne), a ciąży wymaga m.in. dokładniej diagnostyki skorzystała ze zwolnienia lekarskiego.

Zgodnie z treścią art. 83 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, okoliczność, na którą Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr 15, poz. 235, str. 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

Na uwagę zasługuje także stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z 14 marca 2001 r. (II UKN 258/00, OSNP 2002/21/527), zgodnie z którym nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował i wypłacał z tego tytułu wynagrodzenie za pracę. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04 opublikowanym w OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę.

Z poczynionych ustaleń wynika, iż M. M. została zatrudniona w FIRMIE USŁUGOWEJ (...) M. K. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 3 kwietnia 2018 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku managera z wynagrodzeniem 3.000 zł brutto. Ubezpieczona od dnia 3 kwietnia 2018 roku posiadała pełnomocnictwo od pracodawcy do wystawiania faktur oraz zarządzania zasobami pieniężnymi firmy. Ubezpieczona, tak samo jak inni pracownicy, podpisywała listy obecności. W ramach swoich obowiązków ubezpieczona pracowała w kasie – zajmowała się rozliczaniem klientów, tj. wypłacaniem pieniędzy za paczki wysyłane za pobraniem oraz przyjmowaniem płatności za paczki nadawane. Pobrane i wypłacane kwoty wpisywała do zeszytu. Ponadto M. M. organizowała również wypłaty, które M. P. roznosił po halach C.H. P., wydawała pracownikom pieniądze potrzebne na paliwo i rozliczała wydatki

tego rodzaju. Po przyjeździe do pracy przeliczała pieniądze, wpisywała kwotę do zeszytu, pan L. wgrywał raport, drukował dokumenty z programu, a ubezpieczona rozkładała pieniądze do poszczególnych paczek. Następnie czekała na klientów, a na koniec dnia zliczała stan kasy. W firmie (...) stan kasy w danym dniu zapisywany był w zeszycie z podpisem osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie płatności. Osoba, która przeliczała stan kasy podpisywała się pod kwotą. W dniu 2 kwietnia 2018 roku stan kasy potwierdził podpisem A. L.. Od dnia 3 kwietnia 2018 roku do 13 maja 2018 roku, czyli w okresie objętym sporem podpisy pod stanem kasy składała M. M.. Od dnia 14 maja 2018 roku ponownie A. L. podpisywał podsumowanie stanu kasy. Ubezpieczona swoje obowiązki wykonywała w godzinach od 8.00 do 16.00 w siedzibie firmy w R.. Ubezpieczona była widywana i obsługiwana przez klientów firmy w różnych porach dnia.

Ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie w gotówce, tak samo jak pozostali pracownicy. Kwitowała odbiór wynagrodzenia na listach płac.

Od 23 marca do dnia 30 kwietnia 2018 roku M. K. przebywał na zwolnieniu lekarskim. Jednak w okresie zwolnienia przywoził do firmy pieniądze z banku. W okresie nieobecności M. K. w firmie bieżące sprawy nadzorował A. L., który nadto wdrażał M. M. do pracy. W kwietniu 2018 roku przez pierwszy tydzień pracy ubezpieczonej czynił to również M. K.. Zeszyt z rozliczeniami przywożony był przez ubezpieczoną do domu M. K., który kontrolował wówczas poprawność zapisów. Sposób zapisywania kwot w zeszycie był przećwiczony z ubezpieczoną przez M. K. zanim podjęła pracę.

Okoliczność, iż płatnik wykonywał czynności nadzorcze w czasie zwolnienia lekarskiego pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, a jedynie może stanowić podstawę do oceny przez organ rentowy sposobu wykorzystywania przez niego tego zwolnienia.

W ocenie Sądu zatem ubezpieczona faktycznie wykonywała czynności w wyniku zawartej umowy o pracę. Wnioskodawczyni była podporządkowana co do miejsca, czasu i sposobu wykonywanych czynności, bowiem świadczyła pracę w określonym miejscu, czasie oraz stosowała się do polecenia pracodawcy co do sposobu obrotu gotówką w kasie.

W istocie wnioskodawczyni była w ciąży w momencie zatrudnienia, a płatnik jest ojcem dziecka, jednakże, wobec ustaleń co do faktycznego wykonywania pracy, nie przemawiają te okoliczności za przyjęciem pozorności oświadczeń woli stron stosunku pracy. W związku z ustaleniem faktycznego wykonywania obowiązków bez znaczenia pozostawała okoliczność, iż orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy zostało wystawione z dniem 18.04.18 r a na karcie szkolenia z zakresu bhp brak było podpisu ubezpieczonej, w takiej sytuacji to jedynie pracodawca naraża się ewentualnie na negatywne skutki i odpowiedzialność za dopuszczenie pracownika do pracy bez wymaganych badań i szkolenia w przypadku jakiegokolwiek kontroli czy wypadku przy pracy.

Organ rentowy podnosił również brak stosownego doświadczenia zawodowego u ubezpieczonej, niemniej ustalony zakres obowiązków tj. obsługa płatności nie wymagał ani doświadczenia, ani wyższego wykształcenia, zwłaszcza, że księgowanie wpłat odbywało się przez wpisy w zeszycie. Natomiast ubezpieczona w przeszłości pracowała na stanowisku biurowym.

Organ rentowy podnosił, że brak jest dokumentów podpisywanych przez ubezpieczoną, tymczasem zostały złożone zeszyty obejmujące rozliczenia kasy wraz z podpisami ubezpieczonej.

Organ rentowy podkreślał brak gospodarczego uzasadnienia zatrudnienia ubezpieczonej. Należy zwrócić jednak uwagę, że ubezpieczona została zatrudniona w okresie, gdy płatnik miał planowaną rehabilitację związaną z zabiegiem operacyjnym, zbliżał się początek sezonu, zatem w ocenie Sądu zatrudnienie pracownika zostało zasadnie umotywowane przez płatnika. Nadto sytuacja finansowa pracodawcy jest dobra, a zaproponowane wynagrodzenie nie było wygórowane. W istocie bezpośrednio po udaniu się ubezpieczonej na zwolnienie lekarskie nie został zatrudniony nowy pracownik, jednakże trudno oczekiwać od pracodawcy, że od razu zatrudni kolejną osobę, tym bardziej, iż płatnik oczekiwał powrotu do pracy ubezpieczonej. Ostatecznie zatrudnił także do obsługi kasy pracownika w ramach 1/8 etatu. W tym miejscu podnieść należy, iż ta okoliczność nie przemawia za tym, by uznać sporne

zatrudnienie za pozorne co do zasady, natomiast może stanowić podstawę do rozważenia przez organ rentowy podstawy wymiaru zatrudnienia, a tym samym składki, skoro pracodawca nie potrzebował pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując Sąd zadecydował o zmianie zaskarżonej decyzji, a to z tej przyczyny, że postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczona pracę podjęła i faktycznie ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie, co potwierdzają oprócz zeznań świadków dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, m.in. listy płac, listy obecności oraz zeszyty.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny kwestii wynagrodzenia określonego w umowie o pracę pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek.

Zgodnie z art. 78 kp wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez ubezpieczoną kwota wynagrodzenia 3.000 zł brutto miesięcznie nie jest kwotą wygórowaną, zwłaszcza, że na M. M. ciążył obowiązek czuwania nad prawidłowością codziennych rozliczeń w firmie, a stan kasy sięgał na koniec dnia nawet 500.000 zł.

Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie II UK 309/09, opubl. LEX nr 604210 „Zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu”. Kwestia oceny samej wysokości wynagrodzenia określonego w spornej umowie pod kątem jego zgodności z zasadami współzycia społecznego, czy też z przepisami ustawy może być przedmiotem nowej decyzji ZUS. W decyzji tej organ rentowy może rozstrzygnąć, czy ustalone przez strony wynagrodzenie było faktycznie adekwatne do powierzonych obowiązków oraz uzasadnione zasobami finansowymi pracodawcy.

W ocenie Sądu zawarta między M. K. a M. M. umowa o pracę nie była pozorna. O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. Pracodawca zatrudnił ubezpieczoną mając zamiar wdrożyć ją w obowiązki i funkcjonowanie jego firmy mając na względzie, że ubezpieczona jest matką jego dziecka i planując wspólną przyszłość. Ubezpieczona zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Zawarcie umowy o pracę przez ubezpieczoną z płatnikiem składek w świetle zebranego materiału dowodowego, w ocenie Sądu Okręgowego nie było też sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz płatnika M. K. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Sąd nie zaliczył do kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw (art. 98 § 1 kpc) opłaty od pełnomocnictwa, bowiem nie podlega opłacie skarbowej pełnomocnictwo w sprawach ubezpieczenia społecznego.(art. 2 ust. 1 pkt.1b ustawy z dnia 16.11.2006 r o opłacie skarbowej /Dz.U.2018.1044 t.j/)